

Bot

praktijk moeten zijn om non-trade issues, zoals dierenwelzijn, hoog op de agenda van de EU te zetten. Waarom grijpt deze minister van Buitenlandse Zaken deze kans niet om die belofte gestand te doen in dit zo pijnlijke dossier?

Minister **Bot**: Ik denk dat als wij dat zouden doen, de kans groot is dat er binnen de WTO niet zoveel begrip zal zijn voor deze aangelegenheid en dat u niet het succes zult bereiken dat u wilt bereiken. Het risico bestaat dan zelfs dat het invoerverbod van bont van jonge zeehonden zal worden afgeschaft. Dat is op het ogenblik de evaluatie binnen de WTO. Dat is het enige dat ik u meegeef. Het is dus niet een gebrek aan goede wil, belangstelling en inzet, maar een kwestie van een feitelijke situatie in de landen die lid zijn van de WTO.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik wil even doorgaan op die vraag die heel wezenlijk is. Heel veel landen in de Europese Unie zijn van mening dat de dierenwelzijnseisen bij de WTO-onderhandelingen moeten worden betrokken. Andere landen binnen de Europese Unie durven daarin al verder te gaan dan Nederland. Ik hoop dat de minister de schroom die hij uit, namelijk dat het toch niet zal lukken, laat varen en dat hij zich met de regering in Europees verband harder inzet om dierenwelzijn een plaats te geven in de WTO-onderhandelingen. Ik vraag hem, zijn schroom te laten varen en meer zijn best te doen.

Minister **Bot**: Ik meen van geen enkele schroom blijkt te hebben gegeven. U praat mij dingen aan die ik gezegd, noch geëncideerd heb. U weet dat heel goed. Ik heb getracht een objectief beeld te schetsen van de mogelijkheden. Het gaat erom succes te hebben en niet om vlagvertoon. Ik voel daar tenminste niets voor. Ik wil resultaten zien. Ik heb gezegd deze zaak op alle niveaus aan de orde te stellen. Ik heb een evaluatie gegeven van het internationale krachtenveld, zowel in de WTO als in de Europese Unie. U zegt wel dat heel veel landen in de Europese Unie daarin verder gaan, maar slechts één land heeft via de krant aangekondigd voornemens in die richting te hebben, waarna ik er niets meer van gehoord heb. Ik kan u veel meer Europese landen noemen die er absoluut tegen zijn, zodat er geen

gekwalficeerde meerderheid tot stand zou komen. Dat is de feitelijke situatie. Laten wij trachten binnen die feitelijke situatie een optimaal resultaat te bereiken.

De heer **Oplaat** (VVD): Voorzitter. Ik heb begrip voor het feit dat wij niet aan symboolpolitiek moeten doen. De VVD-fractie zou wel graag wat meer daadkracht zien. De minister gaat met zijn collega's praten, ook in Europa. Hij belt met de Canadese minister die zegt: mister Bot, you are a nice guy, maar wij doen niks. Wat is dan de stok achter de deur om daadwerkelijk stappen te zetten om de mensen te overtuigen dat die afgrijselijke taferelen moeten stoppen?

Minister **Bot**: Ik vermoed dat de Canadese regering niet zal zeggen: you are a nice guy. Als wij hen aanspreken op het feit dat er beloften zijn gedaan over het voorzorgprincipe en dus over het op peil houden van de populatie, er duidelijke afspraken gemaakt zijn over de wijze waarop deze zeehonden gedood zullen worden, deze toezeggingen zwart op wit zijn vastgelegd, als ik pleit voor het herinstellen van het panel en als wij zullen trachten binnen de Europese Unie zoveel mogelijk lidstaten aan onze kant te krijgen, dan zal dit wel degelijk indruk maken. Een oproep aan een aantal collega's zal wel resultaat hebben.

Men kan zijn best doen, men kan zich inzetten, maar dat garandeert niet dat wij absoluut resultaat zullen hebben.

De heer **Herben** (LPF): Voorzitter. Wildbeheer vindt plaats door selectieve afschot van volwassen dieren en niet door die dieren eerst jongen te laten werpen die je vervolgens kunt doodknuppelen. De minister zegt heel praktisch dat er een importverbod is voor jonge dieren. Met hem wil ik dat verbod niet in gevaar brengen. Het geldt slechts voor dieren van twee weken oud. Is de minister bereid, na te gaan of die termijn kan worden opgerekt naar bijvoorbeeld vier weken oud?

Minister **Bot**: Ik ben gaarne bereid ook dat element erbij te betrekken. Ik deel uw zorg. Ik heb dezelfde behoefte als velen in deze Kamer om een einde te maken aan deze praktijken. Ik ben ook iemand die

weet hoe het internationaal ligt. Met dat realisme in gedachten moet je trachten een maximaal effect te bereiken. Dit is een heel nuttige suggestie, waaraan men veel sneller gehoor kan geven dan aan een totaal verbod.

□

De **voorzitter**: Voordat ik overga tot de regeling van werkzaamheden, wil ik kort iets tot u zeggen.

Geachte medeleden.

Af en toe kunnen wij gelukkig stilstaan bij een vreugdevolle gebeurtenis. Velen onder ons die de afgelopen twintig maanden contact hadden met Russische politici hebben daarbij gewezen op het lot van Arjan Erkel. Dat geldt natuurlijk ook voor de minister van Buitenlandse Zaken.

Namens de Tweede Kamer spreek ik hierbij mijn grote vreugde uit over de vrijlating van Arjan Erkel tijdens het afgelopen paasweekende. Ik feliciteer hem, zijn familie en zijn vrienden daarmee van ganser harte. Ik zal deze felicitaties per brief aan de heer Arjan Erkel namens u allen overbrengen.

(Applaus)

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik heb een brief ontvangen, gedateerd 5 april 2004, van mevrouw Gerda Verburg. Ik lees een aantal passages uit die brief voor:

"Geachte voorzitter, met gevoelens van spijt laat ik u weten dat ik mijn functie als eerste ondervoorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 7 april zal neerleggen. Dit besluit is het gevolg van het beroep dat de CDA-fractie op mij doet om de interne politiek-strategische coördinatie van de CDA-fractie op mij te nemen.

Gedurende bijna twee jaar heb ik met veel plezier de functie van eerste ondervoorzitter vervuld. Ik dank de collega's voor de ruimte die zij mij daartoe hebben toegestaan. Als lid van het Presidium heb ik mij zeer thuis gevoeld. Het is goed en nodig dat de Tweede Kamer als volksvertegenwoordiging wordt bestuurd door een college als het Presidium, dat zich bewust is van het belang van zorgvuldig sturen en besturen. In het

Voorzitter

Presidium kunnen en moeten, door het waar nodig uitstijgen boven het eigen fractiebelang, de lijnen worden uitgezet die kunnen bijdragen aan een sterk en gezaghebbend opererende volksvertegenwoordiging. Ook hier past dank voor de basis van vertrouwen waarop wij hebben kunnen samenwerken.

Ik heb het bijzonder op prijs gesteld als eerste ondervoorzitter te mogen werken met en te kunnen rekenen op medewerkers die met zoveel motivatie en toewijding hun werk ten behoeve van de volksvertegenwoordiging doen. Wilt u zo vriendelijk zijn mijn waardering en dank aan de medewerkers kenbaar te maken?"

Dit laatste doe ik bij dezen gaarne.

Mevrouw Verburg vervolgt haar brief met:

"Van harte wens ik de leden van het Presidium het vermogen toe om waar mogelijk te opereren in grote betrokkenheid en waar nodig met distantie. Met hoogachting en hartelijke groet,

Gerda Verburg."

Van mijn kant opluchting dat het alleen een afscheid van het Presidium is, niet een afscheidsbrief zoals ik die wel vaker op een dinsdag of een woensdag oplees. Mevrouw Verburg, namens alle andere leden van het Presidium en uiteraard mijzelf heel veel dank voor de goede samenwerking in het Presidium. Ook veel dank voor de persoonlijke samenwerking en de zeer nuttige en constructieve klankbordfunctie die u voor mij als voorzitter hebt willen vervullen. Ik zei het al: ik prijs mij gelukkig dat dit alleen een afscheid is van het Presidium en dat u verder gewoon bij ons blijft.

De CDA-fractie heeft, bij brief van de fractiesecretaris, aan mij bericht dat zij voor de vacature Verburg in het Presidium en als eerste ondervoorzitter kandidaat stelt de heer Ten Hoopen. Ik stel daarom aan de Kamer voor, de heer Ten Hoopen te benoemen tot lid van het Presidium en tot eerste ondervoorzitter, in plaats van mevrouw Verburg.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik feliciteer de heer Ten Hoopen met zijn benoeming tot eerste ondervoorzitter van de Tweede Kamer.

Aangezien de toegezegde informatie nog niet is ontvangen, stel ik voor,

het VAO Nimby-procedure/ Onderbanken te verplaatsen naar volgende week.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik stel op verzoek van de vaste commissies voor Justitie en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor, de wens te kennen te geven nadere inlichtingen te ontvangen over de voorgenomen oprichting stichting Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CVV) (29492).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de PvdA-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het lid Dubbelboer tot lid in plaats van het lid Wolfsen, en het lid Wolfsen tot plv. lid in plaats van het lid Dubbelboer.

Het woord is aan mevrouw Joldersma.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. Wij hebben behoefte aan een derde termijn in het debat over het HOOP, zo mogelijk nog deze week. Daarom verzoeken wij u de stemmingen over de moties uit het notaoverleg over het HOOP uit te stellen en de regering te vragen vóór morgen 12.00 uur een uitgebreide schriftelijke reactie te geven op de interpretatie van de motie-Tichelaar c.s. (29410, nr. 4) en daarbij ook aan te geven hoe deze motie zich verhoudt tot het HOOP en het regeerakkoord.

De heer **Tichelaar** (PvdA): Voorzitter. Waarover zou die derde termijn moeten gaan? Ik wil mij er graag goed op voorbereiden. Het is overigens onbegrijpelijk dat mevrouw Joldersma de staatssecretaris vraagt om een interpretatie van een motie. Het is immers gebruikelijk dat de Kamer stemt over een motie waarna het kabinet eventueel gevraagd wordt om een schriftelijke reactie.

Mevrouw **Vergeer** (SP): Ik wil het verzoek van mevrouw Joldersma steunen. In de motie van de heer Tichelaar c.s. staat een groot aantal overwegingen die verband houden met het geformuleerde verzoek aan het kabinet. De staatssecretaris heeft daarover geen duidelijkheid gegeven

en daarom is het echt nodig om de discussie te heropenen.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Ook ik steun het verzoek van mevrouw Joldersma. De vraag die zij schriftelijk beantwoord wil zien, kwam in het debat over het HOOP niet goed uit de verf. Er was ook te weinig tijd voor. Ik ben razend benieuwd hoe de motie van de heer Tichelaar zich verhoudt tot het HOOP en vooral ook tot het regeerakkoord. Dit lijkt mij een belangrijke vraag die onze aandacht verdient.

De heer **Van der Ham** (D66): Mijn fractie heeft geen behoefte aan een derde termijn, maar verzet zich er ook niet tegen. De Kamer vindt iets en daarmee heeft de regering rekening te houden.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mijn fractie steunt het verzoek van mevrouw Joldersma. Het einde van het notaoverleg stond enigszins onder tijdsdruk en kwam enigszins onoverzichtelijk op mij over. Daarom hecht ik er ook aan dat de brief er komt zodat wij de implicaties van de motie van de heer Tichelaar nog even tegen het licht kunnen houden tegen de achtergrond van hetgeen in het HOOP is voorgesteld en in het regeerakkoord is bepaald. Van het regeerakkoord ken ik overigens alleen het bestaan; ik heb daar verder niets mee. Wij moeten echter streven naar een zekere stabiliteit in het verkeer tussen regering en parlement. Daarom is het geen onbelangrijke vraag of de motie zich verdraagt met de meest authentieke exegese van het regeerakkoord op dit punt.

Mevrouw **Kraneveldt** (LPF): Mijn fractie heeft geen behoefte aan een derde termijn. Zij twijfelt aan de meerwaarde ervan, maar wil overigens ook niet dwarsliggen.

De heer **Cornielje** (VVD): Als voorzitter van bedoeld notaoverleg wil ik erop wijzen dat het overleg niet onder tijdsdruk is afgerond. Het is om 18.50 uur beëindigd, terwijl het tot 23.00 was uitgeschreven.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Aan het adres van de heer Tichelaar wil ik opmerken dat mijn fractie graag wil weten waar zij precies over stemt. Het overleg heeft inderdaad niet onder tijdsdruk gestaan, maar wel

Voorzitter

hebben wij pas gisteren het stenogram ontvangen. Uit dat stenogram blijkt dat de motie verschillend wordt uitgelegd; bovendien roept de reactie van de staatssecretaris vraagtekens op. Vandaar mijn verzoek om een derde termijn en een toelichting van de staatssecretaris.

De heer **Visser** (VVD): Ik ben benieuwd of mevrouw Joldersma het mogelijk acht dat zij na een derde termijn alsnog voor de motie stemt.

De **voorzitter**: Dit is op het randje van de regeling van werkzaamheden!

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Dat ligt geheel aan de interpretatie die de staatssecretaris van de motie geeft.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de voor vandaag geagendeerde stemmingen uit te stellen tot na de heropening, de heropening toe te staan en volgende week donderdag te laten houden, spreektijden te hanteren van $\frac{1}{2}$ n minuut per fractie nu het gaat om slechts $\frac{1}{2}$ n motie en om het stenogram van dit deel van de vergadering door te zenden naar de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Nijs.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Een spreektijd van $\frac{1}{2}$ n minuut lijkt mij wel heel erg kort om zo'n belangrijke motie te bespreken.

De **voorzitter**: Een heropening, slechts $\frac{1}{2}$ n motie! In het notaoverleg had u ook maar weinig tijd nodig en daarom denk ik dat wij moeten uitgaan van $\frac{1}{2}$ n minuut.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Drie minuten!

De **voorzitter**: Ik merk aan het geroezemoes uit de zaal dat er een meerderheid is voor een spreektijd van $\frac{1}{2}$ n minuut. Ik blijf bij mijn voorstel.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. Ik vind toch echt dat...

De **voorzitter**: Twee minuten!

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Timmermans.

De heer **Timmermans** (PvdA): Voorzitter. Ongeveer een maand geleden heeft de fractievoorzitter van de PvdA de minister-president gevraagd om de Kamer een brief te doen toekomen over de procedure die zal worden gevolgd bij de benoeming van de nieuwe eurocommissaris. Sindsdien is het oorverdovend stil en daarom zou mijn fractie graag zien dat er een katebelletje gaat naar de minister-president waarin hij wordt herinnerd aan dit verzoek en waarin hij wordt gevraagd om spoedig te antwoorden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de minister-president.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Fierens.

Mevrouw **Fierens** (PvdA): Voorzitter. Morgen vindt in Parijs de high level meeting plaats over OESO-DAC-normen en de ODA. Vanmiddag wordt hierover tussen 15.30 uur en 17.30 uur een algemeen overleg gehouden. Ik denk echter dat het goed is dat de Kamer de minister aangeeft hoeveel onderhandelingsruimte zij heeft bij deze conferentie. Dat is de reden dat ik nu al een VAO aanvraag. Als wij dat VAO vanmiddag houden, kunnen wij vanavond nog stemmen over de ingediende moties. Op die manier kunnen wij de minister duidelijkheid verschaffen over haar onderhandelingsruimte in Parijs.

De **voorzitter**: Het algemeen overleg moet nog plaatsvinden en het is mij dan ook niet duidelijk hoe u nu al kunt uitsluiten dat de besluitvorming in dit algemeen overleg geen aanleiding zal zijn voor moties en stemmingen vanavond.

Mevrouw **Fierens** (PvdA): Ik doe dit voorstel, omdat er alleen maar aanwijzingen zijn, zeker ook gezien de brief die wij pas gisteravond laat mochten ontvangen, dat de minister in het geheel niet bereid is om tegemoet te komen aan de wensen van een aantal fracties. De minister is deze fracties in haar brief op geen enkele manier tegemoetgekomen en dat is de reden dat ik weinig hoop

heb dat zij die bereidheid in het algemeen overleg wel zal hebben. Omdat de onderhandelingen morgen plaatsvinden, heb ik mijns inziens een goede reden om nu al een VAO aan te vragen.

De **voorzitter**: U kunt dit VAO natuurlijk alleen maar onder voorbehoud aanvragen, maar afgezien daarvan lijkt het mij toch beter dat ik u een ander voorstel doe. Ik voel er namelijk heel weinig voor om vanavond over eventuele moties te moeten stemmen. Ik stel de Kamer voor om, indien er na afloop van het algemeen overleg behoefte bestaat om moties in te dienen, die moties morgenochtend bij het begin van de vergadering om 10.15 uur in te dienen. Wij kunnen dan eventueel onmiddellijk na de lunchpauze over deze moties stemmen.

De heer **De Haan** (CDA): Als voorzitter van dit nog te houden algemeen overleg kan ik u verzekeren dat aan het einde van dit overleg duidelijke conclusies zullen worden getrokken. Daarvoor zijn algemene overleggen overigens ook bedoeld. Waarom moeten algemene overleggen altijd tot VAO's leiden? Dat is toch zeker niet nodig.

De **voorzitter**: Ik dank u voor deze opmerking.

Ik houd vast aan mijn oorspronkelijke voorstel, hetgeen betekent dat een lid dat behoefte heeft aan het indienen van een motie, dat morgenochtend kan doen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Kalsbeek.

Mevrouw **Kalsbeek** (PvdA): Voorzitter. Morgen staat een verslag van een algemeen overleg moties Justitie geagendeerd. Ik verzoek u dat onderwerp uit te stellen tot volgende week dinsdag omdat de Kamer een noodzakelijke brief over de reclassering nog niet ontvangen heeft en omdat voor morgen het kerstregime geldt hetgeen in dit geval onnodig is.

De **voorzitter**: Ik kan niet garanderen dat dat regime volgende week niet hoeft te gelden.

Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen en het verslag algemeen

Voorzitter

overleg moties Justitie te verplaatsen naar volgende week, zo mogelijk naar dinsdag maar dat hangt ook af van de agenda van de minister van Justitie.

Aldus wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Wit.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter. Ik verzoek u, de stemming over de motie-De Wit/Huizinga-Heringa (29200-XV, nr. 51) aan te houden en de minister van SZW te vragen om alsnog een reactie te geven op deze motie. Inmiddels zijn de stukken binnengekomen waar de minister om had gevraagd. Wij kennen zijn oordeel echter nog niet.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen en het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, in het bijzonder naar de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Aldus wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van DNA-onderzoek bij veroordeelden (Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden) (28685)**.

(Zie vergadering van 7 april 2004.)

Artikel 1 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Wolfsen (stuk nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, de Groep Lazrak en de LPF voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Van Haersma Buma (stuk nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Artikel 2 zoals het is gewijzigd door de aanneming van het amendement-Van Haersma Buma (stuk nr. 11), wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 3 t/m 16 en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend tijdens het debat over de **AWBZ-uitgaven**, te weten:

- de motie-Smits c.s. over een productiestop in de AWBZ (26631, nr. 84);
- de motie-Tonkens c.s. over het beperken van de extra productieafspraken (26631, nr. 86).

(Zie vergadering van 7 april 2004.)

In stemming komt de motie-Smits c.s. (26631, nr. 84).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en de Groep Lazrak voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Tonkens c.s. (26631, nr. 86).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en de Groep Lazrak voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat over **bolletjesslikkers**, te weten:

- de motie-Van Haersma Buma c.s. over het beperken van de bewegingsvrijheid van drugskoeriers (28192, nr. 32).

(Zie vergadering van 7 april 2004.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van

de SP, de PvdA, de Groep Lazrak, D66, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend tijdens het debat over de **nationale rechtsstaat**, te weten:

- de motie-Dittrich/Luchtenveld over wijziging van het beleid van het OM ten aanzien van geweldsmisdrijven (29279, nr. 6);
- de motie-Klaas de Vries c.s. over een analyse van rol, positie en betekenis van de advocatuur (29279, nr. 7).

(Zie vergadering van 7 april 2004.)

In stemming komt de motie-Dittrich/Luchtenveld (29279, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, de VVD en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Klaas de Vries c.s. (29279, nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de LPF tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat over **witwaspraktijken**, te weten:

- de motie-Vendrik/Van As over het TOGO-onderzoek van de Amsterdamse politie (24036, 24557, nr. 297).

(Zie vergadering van 7 april 2004.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.